

**Обґрунтування до питання про прийняття постанови НКРЕКП
«Про затвердження Змін до постанови НКРЕКП
від 31 травня 2022 № 555»**

У зв'язку з повномасштабним вторгненням на територію України військ Російської Федерації, та введенням воєнного стану згідно з Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022, продовженого Указом Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022 та від 17 травня 2022 року №341/2022, НКРЕКП 31 травня 2022 року прийняло постанову № 555 «Про особливості забезпечення комерційного обліку електричної енергії на ринку електричної енергії в умовах воєнного стану» (далі – Постанова № 555), якою врегулювало взаємовідносини між учасниками ринку щодо особливостей здійснення комерційного обліку електричної енергії під час воєнного стану

Зазначеною постановою передбачені заходи, які дозволять покращити точність та достовірність формування даних комерційного обліку електричної енергії на ринку електричної енергії в умовах воєнного стану, а також створити можливості фіксації обсягів перетікання електричної енергії з тимчасово окупованої території на іншу територію України та/або з іншої території України на тимчасово окуповану територію, у разі тимчасової окупації території та/або частини території на якій здійснюється ліцензійна діяльність з розподілу/передачі електричної енергії операторів системи та неможливості здійснення ними заходів щодо припинення такого перетікання.

Учасники ринку електричної енергії, як відповідальні сторони за точку комерційного обліку (далі – ВТКО) зобов'язані забезпечити безперервність процесів вимірювання, формування та передачі даних комерційного обліку для відповідних точок комерційного обліку (далі – ТКО), згідно з регламентами та протоколами інформаційної взаємодії учасників ринку щодо обміну даними комерційного обліку за власний кошт та власними силами або шляхом укладення договору з постачальником послуг комерційного обліку (далі – ППКО).

Враховуючи те, що за інформацією ПрАТ «НЕК «Укренерго», як Адміністратора комерційного обліку (далі – АКО), відповідно до статті 53 Закону України «Про ринок електричної енергії» та пункту 2.2.2 Кодексу комерційного обліку електричної енергії (далі – ККОЕЕ), затвердженого постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 № 311, учасники ринку систематично порушують вимоги пункту 2.5, пункту 2.9, та пункту 3.1 Порядку підготовки та надання даних комерційного обліку, та з метою удосконалення процедури формування даних для областей комерційного обліку та відповідних ТКО оператора системи (крім областей комерційного обліку та ТКО, що знаходяться на тимчасово окупованій території), управління впровадження та розвитку систем обліку Департаменту із регулювання відносин у сфері енергетики розробило зміни до Постанови НКРЕКП № 555.

Відповідними змінами до Постанови № 555 передбачено додаткові механізми формування ППКО даних комерційного обліку електричної енергії. Крім того, оператору системи (у разі незгоди оператора системи з наданими

ППКО даними) надається право (після ініціації розгляду суперечки щодо даних ППКО), надіслати АКО свої оціночні дані для зазначених ТКО. Ці оціночні дані мають використовуватися АКО для поточних розрахунків до дати врегулювання суперечки. Також змінами передбачено, що у разі систематичних порушень (від трьох виявлених/зафіксованих АКО випадків порушень протягом 20 календарних днів) з боку ППКО (у ролі ОДКО), в частині формування та передачі даних комерційного обліку до АКО, АКО має право призначити іншого ППКО (у ролі ОДКО) для відповідних ТКО з попереднім письмовим повідомленням всіх заінтересованих сторін не пізніше ніж за 3 робочих дні до дати зміни та у разі систематичних порушень (від трьох виявлених/зафіксованих АКО випадків порушень протягом 30 календарних днів) з боку оператора системи в частині формування та передачі даних комерційного обліку до АКО, що призводить до некоректного формування балансу по області обліку, АКО повинен забезпечити формування балансу по відповідній області комерційного обліку цього оператора системи з використання даних комерційного обліку, що отримані від інших заінтересованих сторін (зокрема, суміжних операторів систем, інших ППКО).

Прийняття зазначених змін дозволить розширити можливості ППКО та операторів систем в умовах воєнного стану щодо формування даних комерційного обліку з використанням у встановленій пріоритетності різних джерел вимірювальної інформації.

Зважаючи на вищезазначене та актуальність зазначених питань, Департамент із регулювання відносин у сфері енергетики пропонує до розгляду та прийняття рішення НКРЕКП щодо внесення змін до постанови НКРЕКП від 31 травня 2022 року № 555 «Про особливості забезпечення комерційного обліку електричної енергії на ринку електричної енергії в умовах воєнного стану».

Директор Департаменту
із регулювання відносин у сфері енергетики

А. Огньов

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про затвердження Змін до постанови
НКРЕКП від 31 травня 2022 року № 555

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про ринок електричної енергії» та у зв'язку з воєнним станом в Україні з 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року, введеним відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженим Указами Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, від 18 квітня 2022 року № 259/2022 та від 17 травня 2022 року № 341/2022, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 31 травня 2022 року № 555 «Про особливості забезпечення комерційного обліку електричної енергії на ринку електричної енергії в умовах воєнного стану», що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії,
що здійснює державне
регулювання
у сферах енергетики та
комунальних послуг

№ _____

**Зміни до постанови Національної комісії, що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,
від 31 травня 2022 року № 555**

У пункті 1:

1) абзац перший після слів, цифр та знаку «від 14 березня 2018 року № 311» доповнити знаками, словом та аббревіатурою «(далі – ККОЕЕ)»;

2) у підпункті 1:

абзац перший після слів «на тимчасово окупованій території» доповнити словом «України»;

в абзаці шостому слова «з тимчасово окупованою територією» замінити словами та знаком «та/або лінії зіткнення між тимчасово окупованою територією та іншою територією України»;

абзац сьомий доповнити новим реченням такого змісту:

«У разі відсутності погодження суміжним оператором мереж переліку ТКО та додаткових областей комерційного обліку протягом десяти днів з дня звернення оператора системи вони вважаються погодженими суміжним оператором без зауважень.»;

3) підпункт 2 викласти в такій редакції:

«2) оператори системи повинні протягом десяти днів з дня виникнення змін у переліку додаткових областей комерційного обліку та/або переліку ТКО на межі цих областей узгодити їх з усіма суміжними операторами мереж, яких це стосується, та надати інформацію про відповідні зміни до АКО з документальним підтвердженням необхідності проведення такої зміни (зокрема посилення на офіційну інформацію щодо адміністративної межі та/або лінії зіткнення між тимчасово окупованою територією та іншою територією України у відповідному розрахунковому періоді).

У разі відсутності погодження суміжним оператором мереж змін до переліку ТКО та/або додаткових областей комерційного обліку протягом десяти днів з дня звернення оператора системи вони вважаються погодженими суміжним оператором без зауважень.

При неможливості забезпечення окремого комерційного обліку електричної енергії для додаткових областей комерційного обліку, що знаходяться у відповідному розрахунковому періоді на тимчасово окупованій території України, допускається їх об'єднання в одну область комерційного обліку;»;

4) підпункт 6 викласти в такій редакції:

«6) ППКО формує дані комерційного обліку електричної енергії за даними, які отримані із засобів комерційного обліку або визначені розрахунковим шляхом у такій пріоритетності:

дані комерційного обліку, сформовані на підставі показів основних та дублюючих лічильників;

дані комерційного обліку, сформовані на підставі показів верифікаційних лічильників;

дані комерційного обліку, сформовані на підставі показів лічильників технічного обліку, з обов'язковим подальшим їх включенням у відповідний перелік ТКО та алгоритм розрахунку;

дані комерційного обліку, сформовані на підставі графіків навантаження за даними телевимірювань.

У разі відсутності у ППКО можливості отримати покази основного, дублюючого, верифікаційного лічильників, лічильників технічного обліку та/або даних телевимірювань для формування даних комерційного обліку в ТКО (у межах його відповідальності) власними силами ППКО звертається до відповідних сторін, зокрема оператора системи, іншого ППКО, сторони, приєднаної до мережі або електропостачальника для отримання даних комерційного обліку електричної енергії з найближчих суміжних ТКО (у межах їх відповідальності).

Після отримання офіційного звернення ППКО відповідні сторони невідкладно мають надати йому відповідні дані (у разі їх наявності), на підставі яких ППКО формує дані комерційного обліку в ТКО. ППКО має право приймати рішення щодо подальшого використання цих даних для формування валідованих даних комерційного обліку.

Якщо відповідні дані від відповідних сторін не отримані, неповні або не пройшли валідацію, ППКО формує оціночні дані комерційного обліку в ТКО з використанням результатів вимірювання за попередню декаду або інших періодів, коли режим роботи електроустановок у ТКО відповідав режиму роботи електроустановок у розрахунковий день (з відповідним підтвердженням даних стосовно фактичного режиму роботи), або розрахунковим шляхом на основі балансу електричної енергії для відповідної площадки або області комерційного обліку. ППКО повинен зберігати всі вхідні дані, застосовані алгоритми та критерії подібності, що використовувалися при формуванні оціночних даних, та самі оціночні дані не менше строку позовної давності.

Обсяги споживання електричної енергії на роздрібному ринку електричної енергії для об'єктів споживачів, розташованих на територіях, на яких ведуться бойові дії або на тимчасово окупованих територіях України, визначаються з урахуванням особливостей, встановлених наказом Міністерства

енергетики України від 13.04.2022 № 148 «Про врегулювання питань щодо постачання електричної енергії споживачам та розрахунків між учасниками роздрібного ринку електричної енергії у період дії в Україні воєнного стану».

Після отримання фактичних показів лічильників ППКО повинен скоригувати відповідні оціночні дані комерційного обліку за всі періоди їх формування та протягом трьох днів надати скориговані дані АКО та іншим заінтересованим сторонам.

У разі незгоди з сформованими ППКО даними комерційного обліку учасник ринку має право ініціювати розгляд суперечки у порядку, встановленому ККОЕЕ.

До дати врегулювання суперечки пріоритет для поточних розрахунків мають дані комерційного обліку, сформовані оператором системи, на території ліцензованої діяльності якого знаходиться відповідна ТКО.

У разі систематичних порушень (більше трьох виявлених/зафіксованих АКО випадків порушень протягом 20 днів) зі сторони ППКО (у ролі ОДКО) у частині формування та передачі даних комерційного обліку до АКО, а саме ненадання даних, надання їх з порушенням встановлених АКО термінів та/або надання недостовірних даних, АКО має право призначити іншого ППКО (у ролі ОДКО) для відповідних ТКО з попереднім письмовим повідомленням усіх заінтересованих сторін не пізніше ніж за 3 робочих дні до дати призначення іншого ППКО.

У такому випадку призначений ППКО (у ролі ОДКО) повинен провести нове формування даних комерційного обліку для відповідних ТКО за періоди, коли ці дані були визнані АКО такими, що сформовані з порушенням, та продовжувати виконувати функції ОДКО для цих ТКО протягом періоду часу, визначеного АКО.

У разі систематичних порушень (більше трьох виявлених/зафіксованих АКО випадків порушень протягом 30 днів) зі сторони оператора системи в частині формування та передачі даних комерційного обліку до АКО, що призводить до некоректного формування складових балансу по області обліку, а саме ненадання даних, надання їх з порушенням встановлених АКО термінів та/або надання недостовірних даних, АКО повинен забезпечити формування балансу по відповідній області комерційного обліку цього оператора системи з використання даних комерційного обліку, отриманих від інших заінтересованих сторін (зокрема суміжних ОС, інших ППКО);»;

5) у підпункті 7 слова «з тимчасово окупованою територією» замінити словами та знаком «та/або лінії зіткнення між тимчасово окупованою територією та іншою територією України».

Директор Департаменту
із регулювання відносин у сфері енергетики

А. Огньов